

**Vyhodnocení kontroly BOZP prováděné svazovými
inspektory BP v roce 2019**

Vyhodnocení kontroly BOZP prováděné svazovými inspektory BP v roce 2019

Na základě § 322 zákoníku práce (dále ZP) mají odborové organizace právo vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále BOZP) u jednotlivých zaměstnavatelů. Na základě článku 4 písm. c) Stanov OS je kontrola v oblasti BOZP jednou z hlavních činností odborového svazu a současně provádění této kontroly svazovými inspektory BP je jednou ze služeb, které poskytuje odborový svaz základním organizacím.

Kontrola svazové inspekce bezpečnosti práce (dále SIBP) se provádí na základě plánu kontrol a každoročně má kromě pravidelných bodů, kterými jsou kontrola provádění roční prověrky BOZP zaměstnavateli a kontrola plnění opatření z kontroly provedené odborovým svazem, určité specifické zaměření.

Kontrola v roce 2019 byla zaměřena na plnění povinnosti zaměstnavatele soustavně vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění nebo omezení jejich působení se zaměřením na rizikové faktory pracovních podmínek. Při fyzické kontrole pracovišť se svazoví inspektori BOZP zaměřovali na kontrolu a revizi elektrického ručního náradí.

Ve zprávách z kontrol zasílaným zaměstnavatelům byly uvedeny zjištěné závady včetně právních předpisů, které byly porušeny.

SIBP v roce 2019 kontrolovala plnění výše uvedených povinností vyplývajících především ze zákoníku práce, zákona č. 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí, nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí a ČSN 33 16 00 ed.2.

V období od 1.1.2019 do 9.12.2019 bylo provedeno 41 kontrol z celkového počtu 45 plánovaných. Kontroly se uskutečnily u 31 zaměstnavatelů (dále jen zaměstnavatelů), u nichž, nebo u jejichž organizačních složek působí základní organizace odborového svazu. Seznam kontrolovaných zaměstnavatelů a jejich organizačních složek s datem kontroly BOZP je uveden v příloze této zprávy.

Bod č. 1 - Plnění opatření z poslední prověrky dle § 108 odst. 5 zákoníku práce (dále roční prověrka BOZP)

Cílem kontroly SIBP bylo zjistit, jak zaměstnavatelé plní povinnosti související s roční prověrkou BOZP.

U sledovaných zaměstnavatelů bylo v rámci plnění výše zmíněných povinností kontrolováno, zda:

- se roční prověrka BOZP v roce 2018 (případně v roce 2019) uskutečnila
- prověrka byla organizována v dohodě s odborovou organizací
- opatření k odstranění závad bylo projednáno s odborovou organizací
- zaměstnavatel odstraňuje zjištěné nedostatky

Zjištěné závady:

V souvislosti s roční prověrkou BOZP byly zjištěny závady u 4 zaměstnavatelů. Jednalo se o následující závady:

1. Zaměstnavatel neorganizoval roční prověrku BOZP po dohodě s odborovou organizací, čímž došlo k porušení § 108 odst. 5 zákoníku práce

Závada byla zjištěna u jednoho zaměstnavatele.

2. Zaměstnavatel neprojednal nebo nedoložil, zda projednal harmonogram opatření k odstranění závad zjištěných při roční prověrci BOZP s odborovou organizací, čímž došlo k porušení § 108 odst. 2 písm. c) bod 1 zákoníku práce

Závada byla zjištěna u 2 zaměstnavatelů.

3. Zaměstnavatel neodstranil závady zjištěné při roční prověrci BOZP, čímž došlo k porušení § 108 odst. 5 zákoníku práce.

Závada byla zjištěna u jednoho zaměstnavatele.

Bod č. 2 Plnění opatření z poslední kontroly SIBP (§ 322 ZP, bod 1.1 části VI BOZP KSVS).

Cílem kontroly bylo zjistit, jak zaměstnavatelé odstraňují závady zjištěné při předešlé kontrole SIBP.

U sledovaných zaměstnavatelů bylo kontrolováno, zda:

- zaměstnavatel umožnil SIBP výkon kontroly a vytvořil podmínky pro její provedení
- byly odstraněny závady zjištěné OS při kontrole provedené v roce 2018

Zjištěné závady:

1. Zaměstnavatelé neodstranili některou ze závad zjištěných kontrolou OS v roce 2018 v souvislosti s poskytováním pracovnělékařských služeb, čímž nadále docházelo k porušování příslušných právních předpisů a nedodržení části VI BOZP bodu 1.1. KSVS, případně přijatých harmonogramů k odstranění závad.

Závada byla zjištěna u 5 zaměstnavatelů.

2. Zaměstnavatelé neodstranili některou z ostatních závad, týkajících se zejména sociálních zařízení, zjištěných kontrolou OS v roce 2018, čímž nadále docházelo k porušování příslušných právních předpisů a nedodržení části VI BOZP bodu 1.1. KSVS, případně přijatých harmonogramů k odstranění závad.

Závada byla zjištěna u 9 zaměstnavatelů.

Bod č. 3 plnění povinnosti zaměstnavatele soustavně vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění nebo omezení jejich působení se zaměřením na rizikové faktory pracovních podmínek a kategorizaci prací (povinnosti zejména dle § 102 zákoníku práce, § 7 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, § 37 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví),

U sledovaných zaměstnavatelů bylo v rámci plnění těchto povinností kontrolováno, zda:

- zaměstnavatel soustavně vyhledává rizika a vede o vyhledávání dokumentaci
- zaměstnavatel plní povinnost projednat vyhodnocení rizik s odborovou organizací
- zaměstnavatel soustavně sleduje úroveň rizikových faktorů a pravidelným měřením zjišťuje a kontroluje jejich hodnoty
- provedl zaměstnavatel u nových prací měření rizikových faktorů a zařadil práci do kategorie
- provedl zaměstnavatel při změnách pracovních podmínek bez zbytečného odkladu měření rizikových faktorů a přijal opatření
- má zaměstnavatel všechny práce zařazené do kategorií
- informoval zaměstnavatel zaměstnance o zařazení jeho práce do kategorie
- projednal zaměstnavatel kategorizaci (změny v kategorizaci) prací se ZV ZO OS

Závada byla zjištěna v kontrolovaných oblastech u 11 zaměstnavatelů.

Zjištěné závady a poznatky:

V souvislosti s vyhodnocením rizik, přijetím a prováděním opatření k jejich snížení a zařazení prací do kategorií vyplývá pro zaměstnavatele z ustanovení § 108 odst. 2 písm. c) bod 2 zákoníku práce povinnost uvedené skutečnosti projednat s odborovou organizací. Nesplnění této povinnosti bylo zjištěno u 2 zaměstnavatelů.

U jednoho zaměstnavatele bylo u namátkově vybrané pracovní pozice zjištěno, že zaměstnavatel nevyhodnotil rizika, včetně vyhodnocení rizikových faktorů, nezařadil práci do příslušné kategorie a na základě uvedeného nebyl vypracován seznam OOPP, a to přesto že u kontrolovaného zaměstnance bylo zjištěno, že k dané pracovní pozici v roce 2016 absolvoval vstupní prohlídku, byl proškolen z pracovního postupu a měl přidělený pracovní oděv a obuv a OOPP.

Při kontrole provázanosti výše uvedených povinností zaměstnavatele bylo u jednoho zaměstnavatele zjištěno, že jeden z jejich zaměstnanců neměl v době kontroly předepsaný pracovní oděv dle zpracovaného seznamu OOPP a měl poškozenou pracovní obuv. Zaměstnavatel pak nedoložil poskytování OOPP jmenovanému zaměstnanci a ani ostatním zaměstnancům pracujících na tomto pracovišti dle zpracovaného seznamu, čímž došlo k porušení § 104 odst. 1 zák.č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Přestože ustanovení § 102 odst. 3 zákoníku práce ukládá zaměstnavatelům povinnost soustavně vyhledávat a hodnotit rizika, a o takovém vyhledávání a vyhodnocování vést dokumentaci, převážná většina zaměstnavatelů tak činí pouze při změně pracovních podmínek, postupu, či prostředí.

Ustanovení § 7 odst. 1 zák.č. 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanoví zaměstnavateli povinnost, tam kde se vyskytují rizikové faktory, kontrolovat a zjišťovat pravidelně měřením jejich hodnoty, a dále bez zbytečného odkladu vždy, pokud dojde ke změně podmínek práce. U devíti zaměstnavatelů dochází k měření rizikových faktorů, obdobně jako při vyhledávání rizik, pouze při změně pracovních podmínek, postupu, či prostředí. Ostatní zaměstnavatelé dodržují periody měření stanovené v původních rozhodnutí KHS o zařazení prací do kategorie, přestože v aktuálních rozhodnutí KHS již tyto periody stanoveny nejsou. U jednoho zaměstnavatele bylo provedeno měření jednoho z rizikových faktorů pouze při zahájení výroby. Vzhledem k tomu, že od zahájení výroby uplynulo několik desítek let, lze v tomto případě jednoznačně hovořit o porušení § 7 odst. 1 zák.č. 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Bod č. 4 - fyzická kontrola pracovišť

Fyzická kontrola byla zaměřena povinnosti zaměstnavatele týkající se kontroly a revizí elektrických spotřebičů, včetně elektrického ručního náradí dle § 4 odst.1 písm. c) zákona 309/2006 Sb., § 4 odst. 2 nařízení vlády č. 378/2001 Sb., § 3 odst. 4 písm. a), b), c) nařízení vlády č. 101/2005 Sb., a rozsahu odpovídajícím ČSN 33 16 00 ed.2

Při fyzické kontrole ručních elektrických zařízení byly zjištěny závady u 9 zaměstnavatelů.

U sledovaných zaměstnavatelů bylo v rámci plnění těchto povinností kontrolováno, zda:

- zaměstnavatel provádí pravidelnou údržbu, kontrolu a revizi elektrického ručního náradí
- má zaměstnavatel stanoveny termíny, lhůty a rozsah kontrol a revizí, termínů údržby a oprav elektrického ručního náradí
- zaměstnavatel dodržuje jím stanovené termíny a lhůty revizí a kontrol elektrického ručního náradí
- má zaměstnavatel určenou osobu, jejíž povinností je zajistit provádění kontrol a revizí, údržby, oprav elektrického ručního náradí

Dále byl kontrolován všeobecný stav jednotlivých pracovišť z pohledu BOZP.

Další závady zjištěné fyzickou kontrolou pracovišť byly objeveny u 10 zaměstnavatelů.

Celkově byly tedy při fyzické kontrole zjištěny závady u 19 zaměstnavatelů.

Některé zjištěné poznatky:

U čtyř zaměstnavatelů byly kontrolou odhaleny neoznačené spotřebiče, čímž došlo k porušení ČSN 33 16 00 ed.2. Dalším důsledkem neoznačeného spotřebiče je, že není možno ověřit, zda jsou spotřebiče revidovány, čímž došlo k porušení § 4 odst.1 písm. c) zákona 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

U 2 zaměstnavatelů bylo zjištěno, že nebyly dodrženy lhůty, ve kterých měly být příslušné spotřebiče revidovány, čímž došlo k porušení § 4 odst.1 písm. c) zákona 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Při kontrole všeobecného stavu jednotlivých pracovišť byly zjištěny následující závady:

- nerovné stohové skladování - porušen § 3 odst. 3 písm. d) nařízení vlády 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- zastavěná komunikace pro pěší - porušen bod 5.13 přílohy nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- nedostatečný úklid a údržba na některých pracovištích – porušen § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- díra v podlaze, nerovná podlaha - porušen bod 3.3.1 přílohy 1 nař.vl.č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- zastavěný rozvaděč - porušen § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
- ovládací tlačítka umístěná na stroji na pracovišti v cizojazyčném znění - porušen § 3 odst. 1 písm. p) nař.vl. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí
- neoznačený směr vedení plynu na potrubí - porušen bod 2.2.4. přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- neoznačený konstrukční prvek zasahující do komunikace, aniž by byla zachována podchodová výška 2,1 m - porušen § 6 zák.č. 309/2006 Sb., zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve spojení s bodem 5.14 přílohy 1 nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- zábradlí bez zarážky u podlahy.- porušen bod I. 4. přílohy k nařízení vlády č. 362/2005 Sb., Nařízení vlády o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- neoznačený vyvýšený poklop - porušen bod 3.3.1 přílohy 1 nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí ve spojení s § 6 zák.č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- nedostatečně připevněna stolní vrtačka - porušen § 3 odst. 1 písm. n) nař.vl. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí
- poškozené dveře, skříňky na šatnách - porušen § 2 odst. 1 písm. e) zák.č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- únikové dveře v opačném směru než ve směru úniku – porušen bod 2.3.3 přílohy 1 nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- nedostatečné upevnění technického vybavení pracoviště a výrobních a pracovních prostředků a zařízení a jejich částí tak, aby nemohlo dojít k jejich nežádoucímu (nechtěnému) pohybu – porušen § 3 odst. 3 písm. d) nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- nedostatečného opatření k zabránění pádu zaměstnanců na pracovišti ležícím ve výšce nad 1,5 m nad okolní úroveň - porušen § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 362/2005

Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky

- zašlé označení prvního a posledního schodu – porušen bod 5.10 přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- chybějící pásy na vysokozdvizných vozících - porušen bod 5 písm. d) Přílohy č. 3 k nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí
- poškozená sedačka na vysokozdvizném vozíku - porušen § 4 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- nedostupná lékárnička, zastavěná věcmi - porušen bod 8. přílohy k nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- nevybavené pracoviště lékárničkou – porušen § 2 odst. 1 písm. f) zák.č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Závěry:

1. Zaměstnavatelé byli seznámeni s termíny jednotlivých kontrol, které se víceméně shodovali s termíny kontrol z předešlého roku, dopisem zaslaným minimálně se čtrnáctidenním předstihem. V některých případech byl odborový svaz požádán o změnu termínu kontroly, přičemž bylo těmto požadavkům ze strany odborového svazu vyhověno.
2. Všichni zaměstnavatelé umožnili SIBP výkon kontroly.
3. V oblasti plnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s odstraňováním závad zjištěných kontrolou SIBP v roce 2018 bylo zjištěno, že závady nebyly odstraněny u 12 zaměstnavatelů, tj. cca 38 % kontrolovaných zaměstnavatelů. Oproti předešlému roku se jedná o zvýšení „závadovosti“ o 13%.
4. V oblasti plnění povinnosti zaměstnavatele soustavně vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění nebo omezení jejich působení se zaměřením na rizikové faktory pracovních podmínek a kategorizaci prací byly zjištěny závady u 11 zaměstnavatelů, tj. cca 35% kontrolovaných zaměstnavatelů.
5. Fyzické závady zaměřené na kontrolu elektrospotřebičů stav sanitárních a pomocných zařízení byly zjištěny u 10 zaměstnavatelů, tj. cca 32 % kontrolovaných zaměstnavatelů. Celkově byly zjištěny fyzické závady u 19 zaměstnavatelů, tj. 62%.
6. U 6 zaměstnavatelů, tj. cca 19 % kontrolovaných zaměstnavatelů závady zjištěny nebyly.